

INFORMACE ZE ZAHRANIČNÍCH ČASOPISŮ č. 4/2019

Výběrová rešerše z Pedagogické bibliografické databáze. Plné texty článků lze objednat emailem na adrese studovna@npmk.cz

1.

Babylon by Bus? : the dispersal of immigrant children in England, race and urban space (1960s - 1980s) [Babylon autobusem? : rozptýlení dětí imigrantů v Anglii, rasový a městský prostor (1960 - 1980)] / Olivier Esteves -- eng

In: Paedagogica historica -- ISSN 0030-9230 -- Roč. 54, č. 6 (December) (2018), s. 750-765.

Historie nuceného rozmístování dětí imigrantů do příměstských bílých škol, které se nejvíce dotklo neanglofonních asijských dětí z londýnské čtvrti Southall a z města Bradford, začíná v poslední době stále více zajímat výzkumné týmy. Na základě archiválií a rozhovorů s přímými účastníky rozmístování se článek zapojuje do probíhající debaty o vzdělávání a integraci těchto dětí do anglické společnosti. Autor píše o narychlo učiněných státních a úředních opatřeních, např. o politice ministerstva školství snažící se uklidnit strach bílých obyvatel před zalidněním jejich lokalit imigranty. Úřady se snažily vysvětlit Angličanům právo asijských plátců daní na vzdělání, rodičům-imigrantům bylo ale toto právo odpíráno. Rasismus mimo školu byl běžným jevem, jak potvrzují ukázky z rozhovorů v článku.

přistěhovalec ; dítě cizí národnosti ; vzdělávání cizinců ; právo na vzdělání ; škola ; školská politika ; rasismus ; Anglie ; předměstí ; umístění ; opatření ; 1960-1980

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472622>

2.

BleTeach : Blended learning in der Lehrerfortbildung [BleTeach : Propojené učení v dalším vzdělávání učitelů] / Christine Garbe -- ger

In: Pädagogische Führung : Zeitschrift für Schulleitung und Schulberatung -- ISSN 0939-0413 -- Roč. 29, č. 6 (2018), s. 227-229.

Informace o projektu BleTeach a jeho zhodnocení. Projekt byl součástí Erasmu+, probíhal od listopadu 2015 do dubna 2018, partnery projektu bylo

osm univerzit a institucí pro další vzdělávání učitelů ze šesti zemí - z Belgie, Německa, Portugalska, Rumunska, Maďarska a z Ruska (samofinancování) - a jeho koordinátorem byla Univerzita Kolín nad Rýnem. Bylo poukázáno na skutečnost, že zásadním problémem dalšího vzdělávání učitelů v evropských zemích jsou neuspokojivé (nesystematické, časově ohraničené) podmínky pro celoživotní profesní vzdělávání. V rámci projektu byl rozpracován didaktický rámcový koncept pro další vzdělávání učitelů a byly vytvořeny národní úseky pro dobrou praxi.

učitel ; celoživotní vzdělávání ; projekt ; další vzdělávání učitelů ; učení ; mezinárodní spolupráce ; kvalita vzdělání ; vzdělávání učitelů ; univerzita ; odborný rozvoj zaměstnanců ; didaktika ; rámcový vzdělávací program ; pedagogická praxe ; národnostní školství ; financování ; Universität zu Köln ; Erasmus+ BleTeach ; Evropská unie ; SRN ; Belgie ; Portugalsko ; Rumunsko ; Maďarsko ; Rusko ; 2015-2018

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472624>

3.

Crossing Boundaries : Organizational Citizenship Behavior and Protecting Students from Bullying [Překročit hranice : organizované občanské chování a ochrana žáků před šikanováním] / Donald E. Goess, Page A. Smith -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Elementary school journal -- ISSN 0013-5984 -- Roč. 119, č. 1 (September 2018) (2018/2019), s. 52-72.

Šikana je téma mnoha diskuzí v amerických médiích, ale je i součástí seriálů pro starší děti (Simpsonovi, Peanuts), takže se stává součástí žákovského chování, avšak jednotlivcům, kteří ji zažili jako oběti, může negativním způsobem ovlivnit celý další život. Výzkumy ukázaly, že organizované občanské chování (angl. zkrat. OCB), zaváděné do škol jako intervence ke zlepšení jejich klimatu, může šikanu zmírnit. Výzkumy zohledňovaly vztah mezi OCB, socioekonomickým statutem žáka (angl. SES), velikostí školy a šikanou. Výzkum popsáný v článku, který byl proveden na 108 veřejných základních školách ve státě Texas, zjistil, že OCB a SES jsou statisticky významné prediktory toho, že před šikanou chrání děti jejich učitelé. Míra učitelské ochrany se mění podle velikosti školy. Podrobnější výsledky jsou uvedeny v tabulkách a v diskuzi na závěr článku.

základní školství ; veřejná škola ; šikanování ; vztahy mezi vrstevníky ; vztah učitel-žák ; pomoc ; prognóza ; socioekonomický status ; zákrok ; klima školy ; výzkum ; Texas ; Spojené státy americké ; organizační chování

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472711>

4.

Educational Manifest Destiny : exclusion, Role Allocation, and Functionalization in Reservation Bordertown District Admission Policies

[Osud vzdělávacího manifestu : vyloučení, určování role a funkcionalizace v politice přijímání do škol v okresech sousedících s rezervacemi] / Christine Rogers Stanton -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: American journal of education -- ISSN 0195-6744 -- Roč. 125, č. 2 (February 2019) (2018/19), s. 201-229.

Během expanze na západ Spojených států vznikla doktrina vzdělávacího manifestu, která měla ospravedlnit odstraňování původních obyvatel z jejich domovů a propagovat eurocentrické ideály - individualismus, usazování se na nových územích a kapitalismus. I v současnosti prosazuje mnoho amerických škol určitou formu této ideologie, která kladně hodnotí poslušnost, individualismus a ekonomickou prestiž. Takové počínání umožňuje vznik institucionálního rasismu. Článek zkoumá vzdělávací politiku okresů, které mají společné hranice s indiánskými rezervacemi, okresů geograficky vzdálených od rezervací a okresů s územím přímo v indiánských rezervacích. Zajímá se zejména o přijímání nových studentů do škol. Bylo zjištěno, že tato politika omezuje možnost sebeurčení a definuje funkci znalostí tak, aby byly obnoveny eurocentrické struktury moci.

system výchovy a vzdělávání ; etnická menšina ; školská politika ; přijetí do školy ; komparace ; historické hledisko ; rasismus ; Spojené státy americké ; Indiáni Severní Ameriky ; Indiáni ; sebeurčení

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472586>

5.

Effektiv lernen : Lernmethoden für jeden Tag [Učit se efektivně : metody výuky pro každý den] / Jens Voigt -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Pädagogik -- ISSN 0933-422X -- Roč. 70, č. 9 (September) (2018), s. 24-27.

Autor článku upozorňuje na skutečnost, že ačkoliv má dnes školní memorování méně významnou úlohu, než tomu bylo v dřívějších dobách, stále je ve školní výuce důležité. Pro žáky je často obtížné zapamatovat si slovní zásobu cizího jazyka nebo matematické vzorce. Článek seznamuje s některými metodami a návody, které jejich zapamatování ulehčí. Jednou z mnemotechnických prostředků je technika ALMUT (výraz je složeninou z počátečních slabik latinských slov alphabeta a mutare), která je založena na dětských hrách; jako pomůcka ulehčující zapamatování slouží i různé myšlenkové mapy.

vyučovací metoda ; metodika ; učení z paměti ; mnemotechnika ; škola ; výuka ; efektivnost vzdělávání ; cizí jazyk ; slovní zásoba ; matematika ; dítě ; hra ; mentální mapa ; paměť ; vzorce

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472288>

6.

Eine Schule für alle - Wie geht das? : Qualitätsmerkmale und Gelingensbedingungen für eine inklusive Schule und inklusiven Unterricht [Škola pro každého - jak to jde? : kvalitativní znaky a podmínky pro inkluzivní školu a inkluzivní výuku] / Britta Baumert, Marie-Christine Vierbuchen -- ger -
- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Zeitschrift für Heilpädagogik -- ISSN 0513-9066 -- Roč. 69, č. 11 (2018), s. 526-541.

Předmět inkluze je v současné diskusi o vzdělávání jedním z hlavních témat. Příspěvek představuje projekt QLB (Qualitätsoffensive Lehrerbildung) BRIDGES Vechtské univerzity v Dolním Sasku, který se zabývá širokým pojmem inkluze ve smyslu soužití lidí ve společném kontextu, v němž je rozmanitost chápána jako obohacující. Vědečtí pracovníci, doktorandi, studenti a odborníci z oblasti školní praxe stanovili v rámci výzkumu definici inkluze, na jejímž základě jsou vytvářeny podmínky úspěchu pro inkluzivní školu. Příspěvek nastiňuje vývojový proces daného výzkumu a zamýšlí se nad tím, jak jeho výsledky využít v didaktice jednotlivých vyučovacích předmětů.

inkluzivní vzdělávání ; kvalitativní výzkum ; diskuse ; vzdělávání ; projekt ; univerzita ; pojem ; člověk ; vědec ; doktorské studium ; student ; didaktika ; vyučovací předmět ; Universität Vechta ; Dolní Sasko (Německo) ; SRN ; rozmanitost ; soužití ; inkluze ; definice ; školní praxe

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472820>

7.

Formirovanije kontrol'nogo etapa dejatel'nosti na osnove technik risovanija. Část 3 [Formování kontrolní etapy činností na základě technik kreslení] / N. Mikljajeva -- rus -- Obsahuje bibliografické odkazy: 10

In: Doškol'noje vospitanije : organ Ministerstva prosvěščenija RSFSR -- ISSN 0012-561X -- Roč. 90, č. 12 (2018), s. 45-53.

Autorka v posledním ze svých článků seznamuje čtenáře s příklady, jak využít netradiční techniky malby v předškolním vzdělávání. Ukázky pro všechny věkové skupiny předškoláků. Pro mladší předškolní věk - otiskování, tamponování, malba syrkými materiály, malba podle šablony; pro střední předškolní věk malba mýdlem, foukání kaněk brčkem, malování na mokrý papír, malování štětkou; pro starší předškolní věk malba kapkami pomocí zubního kartáčku, rozmývanými barvami pomocí hřebenu apod. Ukázky na fotografiích.

předškolní výchova ; výtvarná výchova ; malba ; výtvarné techniky a materiály ; předškolní věk ; barva ; papír

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472535>

8.

Kinder und Jugendliche aus dem Autismus-Spektrum in der Schule : Forschungsfelder und Forschungsdesiderate [Děti a mládež ve škole z pohledu autistického spektra : oblasti výzkumu a desiderata výzkumu] / Christian Lindmeier -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Zeitschrift für Heilpädagogik -- ISSN 0513-9066 -- Roč. 69, č. 9 (2018), s. 396-410.

Příspěvek nejprve seznamuje s tím, co je v současné době v lékařské a klinické psychologii posuzováno jako porucha autistického spektra. Následně se podrobněji věnuje současnému výzkumu poruch autistického spektra v oblasti školní pedagogiky. Některé z výzkumných studií prezentuje podrobněji. Zdůrazňuje se význam spolupráce všech účastníků vzdělávacího a výchovného

procesu (učitelé, rodiče, sociální pracovníci) a spolupráce s externími odborníky a institucemi. Nastiňují se možnosti a desiderata dalšího výzkumu.

autismus ; handicap ; autistický jedinec ; škola ; pedagogika ; medicína ; klinická psychologie ; dítě ; mládež ; výchovné působení ; vzdělávání ; spolupráce ve výchově ; pedagogický výzkum ; výsledek výzkumu ; učitel ; rodiče ; sociální pracovník

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472768>

9.

Necessity or Eccentricity - Teaching Writing in a New Media Ecology

[Nezbytnost nebo výstřednost - výuka psaní ve vztahu nových médií] / Per-Olof Erixon -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Scandinavian journal of educational research -- ISSN 0031-3831 -- Roč. 62, č. 6 (December) (2018), s. 865-883.

Nová média mění od základu naši společnost. Článek se zabývá vztahem pero-papír a monitor-klávesnice v kontextu výuky mateřského jazyka žáků středních škol (9 škol napříč Švédskem). Žáci i učitelé hodnotili výhody, nevýhody a kvality každého z těchto dvou způsobů psaní. Psaní na počítači bylo přirozeně začleněno do výuky mateřského jazyka, ale hodně záleží na technickém vybavení každé školy. Jak učitelé, tak žáci zjistili, že počítač na jedné straně a pero a papír na straně druhé jsou využívány pro různé způsoby psaní v různých situacích. Výsledky jsou podrobně popsány z hlediska materiálního, kognitivního, osobního a školního kurikula prostřednictvím výpovědí žáků i učitelů jednotlivých škol.

střední škola ; výuka ; mateřský jazyk ; psaní ; počítač ; didaktické využití počítače ; vyučovací metoda ; názor ; učební pomůcka ; elektronický učební materiál ; Švédsko ; média

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472539>

10.

Pohľad psychológa na včasnú integráciu detí so sluchovým postihnutím

[Psychologist's perspective on early integration of children with hearing impairment] / Ľubica Kročanová -- slo

In: Predškolská výchova -- ISSN 0032-7220 -- Roč. 73, č. 1 (november-december 18/19) (2018/19), s. 21-25.

Začleňovanie detí se sluchovým postihnutím medzi bežnou populaci detí už v predškolskom veku se realizuje v praxi již několik let. Autorka uvádí opodstatněnost intergrace detí se sluchovým postižením v raném věku na základě názorů a postojů učitelek působících v běžných mateřských školách. Jaký je předpoklad úspěšné integrace detí s poruchou sluchu v mateřské škole, jaké faktory ovlivňují integraci, typické formy integrace, psychologické předpoklady, zkušenosti s integrací a nežádoucí aspekty v praktické realizaci integrace.

mateřská škola ; předškolní výchova ; předškolní dítě ; předškolní věk ; integrace žáka ; sluchově postižený ; neslyšící ; názor ; postoj učitele ; pedopsychologie

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472601>

11.

Профилактика и преодоление страхов : консультируем родителей [Profylaxe a překonávání strachu : konzultujeme s rodiči] / I. Agafonova, N. Knjazeva, Je.

Cvetkova, N. Krasnjak, M. Michajlova -- rus

In: Doškol'noje vospitanije : organ Ministerstva prosvěščenija RSFSR -- ISSN 0012-561X -- Roč. 91, č. 1 (2019), s. 55-59.

Konzultace odborníků pro rodiče na téma dětský strach. Pokud dítě poleká něco, co nezná, a situace se vyjasní, dítě překoná strach a získá tak zkušenost pro příště. Pokud se však nebezpečí a strachy z něj opakují, vychováme bázlivé dítě, které se díky svým strachům nedokáže ani v dospělém věku prosadit. Profylaxe pro rodiče: definice strachu, nepoužívat strach jako výchovný prostředek, nevyčítat a nevysmívat se dětskému strachu. Ukázka konkrétní konzultace odborníků a rodičů za účasti dětí staršího předškolního věku s interaktivním přístupem.

předškolní dítě ; rodiče ; vztah rodiče-dítě ; strach ; úzkost ; zkušenost ; výchova dítěte ; interakce ; Rusko ; konzultant

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472611>

12.

Pubertät und Schule : wie lassen sie sich versöhnen? [Puberta a škola : jak spolu vyjít?] / Klaus Hurrelmann -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Pädagogik -- ISSN 0933-422X -- Roč. 70, č. 12 (Dezember) (2018), s. 10-13.

Autor článku se zamýšlí nad rozporem mezi tradičním školním přístupem k žákům a potřebami a nutnou pomocí, které vyžaduje období puberty, kdy dochází k zásadnímu formování osobnosti. Upozorňuje na skutečnost, že pohlavní rozdíly se v současnosti objevují dříve než v minulosti, že současná mládež není na změny v dospívání dostatečně připravena a že v současném školském systému se této problematice nevěnuje dostatečná pozornost a není vytvořena potřebná podpora. Škola podle autora článku nemá sloužit jen jako instituce pro výuku, ale má vytvořit takové prostředí, které by pomohlo žákům orientovat se v různých životních situacích, nasměrovalo je k zvládnutí životních problémů a k prožití plnohodnotného života.

žák ; puberta ; pomoc ; pedagogická podpora ; tradice ; pohlavní rozdíl ; pohlavní vývoj ; mládež ; škola ; výuka ; život ; hodnota ; školství ; osobnost ; životní problémy

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472325>

13.

Social Engagement in Latin American Universities [Sociální angažovanost na univerzitách v Latinské Americe] / José-Ginés Mora, Mauricio Aguiar Serra, María-José Vieira -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Higher education policy -- ISSN 0952-8733 -- Roč. 31, č. 4 (December) (2018), s. 513-534.

Nejvýznamnější aktivitou na univerzitách v Latinské Americe je na základě výsledků výzkumu považována sociální angažovanost, která představuje vazby vzájemného prospěchu na lokální úrovni mezi členy univerzity a společenskými

komunitami v daném městě či regionu. Vzhledem k tomu, že je tato role velmi výrazná, mohla by být považována za model pro ostatní regiony, zejména v rozvojových zemích. Cílem příspěvku je analyzovat regionální spolupráci latinskoamerických univerzit s občanskou společností.

univerzita ; vysoká škola ; role ; společnost ; regionální spolupráce ; vztah škola-veřejnost ; výsledek výzkumu ; společenství ; model ; vzor ; rozvojová země ; Latinská Amerika ; společenská angažovanost ; společenská odpovědnost ; občanská společnost

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472595>

14.

Telesno-orientirovannyje metody [Tělesně orientované metody] / N.

Šabalina -- rus -- Obsahuje bibliografické odkazy: 5

In: Doškol'noje vospitanije : organ Ministerstva prosvěščenija RSFSR -- ISSN 0012-561X -- Roč. 90, č. 12 (2018), s. 67-72.

Hlavní úlohou logopeda při skupinové terapii poruch řeči je naučit děti řečovou komunikaci na základě mateřského jazyka. Tato práce se však rok od roku stává složitější, protože ve skupině se objevují i děti s dalšími diagnózami, např. s autismem nebo s lehkou mentální poruchou. Autorka článku proto vidí nové možnosti logopedické terapie v tělesně orientovaných metodách, jako jsou kineziologická cvičení, nebo ve stimulaci malého mozku. Uvádí detailní provedení několika her zaměřených na tyto metody, které obsahují pohyb, řečová cvičení a kreslení.

dítě ; handicap ; porucha řeči ; terapie ; komunikační schopnost ; skupina ; tělesný projev ; mozek ; hra ; logopedie ; Rusko ; metoda ; tělesná cvičení

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472552>

15.

Zur Situation junger Menschen mit komplexen Beeinträchtigungen in langjährig bestehenden integrativen/inkluisiven Schulsystemen am Beispiel Norwegens und Finnlands [K situaci mladých lidí s celkovým postižením v dlouhodobě integrovaných/inkluzivních školských systémech na příkladu

Norska a Finska] / Reinhard Lelgemann -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Zeitschrift für Heilpädagogik -- ISSN 0513-9066 -- Roč. 69, č. 7 (2018), s. 300-312.

Autor příspěvku se věnuje situaci mladých lidí s celkovým postižením - vychází z vlastních zkušeností, které získal v průběhu několika exkurzí do Finska a Norska; prováděl zde výzkum s cílem zjistit, jaké vzdělávací příležitosti jsou v těchto zemích mladým lidem s celkovým postižením poskytovány. Navštěvoval jak městské, tak venkovské oblasti, diskutoval s odborníky ve správních orgánech školství jednak na místní, jednak na celostátní úrovni, dotazoval se v poradenských organizacích a vedl rozhovory i s matkami hendikepovaných. Výsledky výzkumu ukazují, že konkrétní vzdělávací nabídky pro danou skupinu osob s celkovým postižením je třeba charakterizovat spíše jako integraci do školského systému, méně pak jako inkluzi.

mládež ; handicap ; integrace žáka ; inkluzivní vzdělávání ; vzdělávací možnosti ; metoda výzkumu ; venkovská oblast ; městská oblast ; interview ; diskuse ; pedagogický výzkum ; výsledek výzkumu ; poradní orgán ; školská správa ; organizace ; místní správa ; státní správa ; matka ; školství ; speciální vzdělávací potřeby ; systém výchovy a vzdělávání ; Norsko ; Finsko ; inkluze

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472739>